

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 36. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, a u skladu sa člankom 27. Poslovnika, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 96. sjednici, održanoj 5. svibnja 2023. godine, razmatralo je **Nacrt konačnog prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava prima na znanje Nacrt konačnog prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova.
2. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Nezavisnih hrvatskih sindikata, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske i Matice hrvatskih sindikata.

IZDOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Vežano uz odredbu članka 9. Nacrta konačnog prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova, skrećemo pozornost kako propisivanje obveznog mirenja u postupcima naknade štete ne pronalazimo u odredbama Direktiva na koje se Nacrt zakona poziva.

Dodatno, predložena formulacija kako će *sud uputiti stranke na mirenje ako utvrdi da isto prethodno nije provedeno*, zasigurno će dovesti do odugovlačenja trajanja postupaka radi ugovorne naknade štete.

S druge strane, Nacrt zakona ne propisuje nikakve mjere zaštite tajnosti postupka, a kako to nalaže članak 7. *Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3)*.

Budući je intencija Direktive da se mirenje provodi na način kojim se poštuje tajnost, države članice imaju mogućnost propisati da niti miritelji, niti osobe uključene u provođenje postupka mirenja ne moraju, osim ako se stranke drukčije ne dogovore, svjedočiti u građanskim ili trgovačkim sudskim postupcima ili arbitraži u vezi s informacijama koje proizlaze iz ili koje su u vezi s postupkom mirenja, osim:

- (a) kada je to potrebno zbog važnih razloga zaštite javnog poretka dotične države članice, posebno kada je to potrebno za osiguravanje zaštite interesa djece ili za sprečavanje nanošenja štete fizičkom ili psihološkom integritetu osobe;

ili

- (b) kada je otkrivanje sadržaja sporazuma koji proizlazi iz mirenja potrebno za provedbu ili izvršenje sporazuma.

Zaključno, mišljenja smo kako nema prepreka da države članice propišu strože mjere za zaštitu tajnosti mirenja te isto svakako predložimo implementirati u tekst Nacrta zakona, kako je naprijed obrazloženo.

IZDVOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA, SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE I MATICE HRVATSKIH SINDIKATA

Sindikalne središnjice primaju na znanje Konačni prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova (dalje: Prijedlog zakona) te smatraju da isti i dalje otvara niz pitanja naročito u pogledu međusobnog odnosa ovog zakona i općeg propisa o radu.

Posebno se ukazuje na činjenicu da postupke radi isplata plaća, naknada plaća te materijalnih prava iz radnog odnosa sudovi nerijetko kvalificiraju kao postupke za naknadu štete, a budući da je Prijedlogom zakona propisano da su stranke prije pokretanja postupka radi naknade štete nastali spor dužne pokušati riješiti mirnim putem, to proizlazi da bi se navedena obveza mogla odnositi i na sporove radi isplate iz radnih odnosa, što će dovesti do odugovlačenja postupaka. Također se ukazuje primjerice na sporove radi zaštite dostojanstva u kojima se jednom tužbom postavlja više tužbenih zahtjeva, od kojih se jedan odnosi i na naknadu štete i gdje nije jasno kakvo će biti postupanje sudova u takvim sporovima u smislu upućivanja stranaka na postupak mirenja.

Isto tako, određeno je kako će trošak neuspjele medijacije ulaziti u parnični trošak; prema tome, u konačnici će ga snositi ona stranka koja spor izgubi. U radnim sporovima radnici su oslobođeni plaćanja sudske pristojbe. Svrha tog pravila je zaštita radnika kao slabije stranke. Ukoliko ovakva odredba ostane na snazi, radnik će i prije podnošenja tužbe imati trošak kojeg će možda morati platiti, a što je nepovoljnije za radnika.

Zbog nejasnog odnosa između Prijedloga zakona i općeg propisa o radu i mogućeg produljenja već ionako dugih sudskih postupaka, tražimo da se Prijedlogom zakona sporovi iz radnog odnosa izuzmu iz obveze provođenja postupka mirnog rješavanja sporova.

Koordinatorica Povjerenstva

Nuša Žunec, v. r.